

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

— A borotvát használat után tokba kell tenni. — mondta I. Ferenc József, amikor fynaút sebtiben nyugdíjba küldte.

A tulbuzgó közlegekre nem vár vidám vág. Duca külügyminiszter Geniben végül meggyőződött arról, hogy az eddigi kisebbségi politika fenn nem tartható. A vi-
diki exponensek, akik hét év óta olyan vi-
borotválják le az ország felületéről a
kebbségi értékeket: iskolákat, intézmé-
neket, existenciákat, nem folytathatják
pszitásaikat. Duca a tulbuzgó közlegekkel
tagtadta Geniben az azonosságot, fel-
tánda nekik a szolidaritást. Pteancu és
protva-kollégái tokba kerülnek.

Akinek szeme volt, észe volt és szóki-
módó volt: az ezt régen előre látta és meg-
mondta. Mi nem egy izben figyelmeztet-
tek mindenkit, hogy alaposan felsülnek
ők, akik hálára számítanak jó szolgálat-
ért, amiket a közigazgatás, az iskolázta-
s és a társadalmi élet bármely ágazatában
kisebbségek rovására a romanizitás ked-
vért elkövettek. Többször hangoztattuk:
nem lesz mindig érdem a kisebbségi nyelv-
ek, a kisebbségi egzisztenciális érdekek-
ek, a kisebbségi önértéket a megsértése
pörül fog járni mindenki, aki hírvé, elő-
bés, karrier reményében vágat keresztül
munka boldogulásán, gazdasági és kulturális
idejein.

Mert az a politika, amit eddig csináltak, nemcsak nemzetközi szerződésekre, nemcsak az ország alapvető törvényeibe ütközött, de természetellenes is volt.

Duca külügyminiszter Pteancu nevét is megemlítette Genfben a tulbuzgók névsorán. Mi nem kétfelmendunk benne, hogy akad z erdélyi kisebbségi kulturéletben röviden krónikás, aki összegyűjt, feldolgozza és kiadja az összes dokumentumokat, amelyek Pteancu Sándor működését illusztrálni fogják. Akad historikus, aki megírja a felekezeti iskolák szenvedéseit, a felekezeti tanárokról kalváriáját, aki kivési az utókornak Pteancu Sándor reliefjét. Mert Duca bizony csak hallomásból tudja, hogy Pteancu Sándor milyen mértékben járult hozzá, hogy z ő külügyminiszteri gondolj megkosakodanak, amiért neki kettőzött erővel kellett most is Genfben Románia presztizsét pol-

tikusok, újságírók előtt védeni; igazában majd akkor jön reá Pteancu nagyszerű szolgálataira, ha majd meg is ismeri ennek a dús fantáziájú és fáradhatatlan tanfériunak egész munkásságát.

De Ptancu Sándor természetesen nem volt az egyetlen tulbulzó közeg, tele van vele az egész közkutatás és a közigazgatás. Tanfelügyelők, akik lázasan építik az állami iskolákat és ott is százezres kiadásokat zúdítanak a népre, ahol nem kellene; községi jegyzők, akik oktalan közmunkákkal, táskákkal terhelik a magyar parasztot; fősztolgabírák, akik nem ismertek kisebbségiakták járásokban nagyobb urat önmaguknál, mint a szalárdi fősztolgabíró Biharmegyében, (szerencsére fel is függesztették az állásától), képviselők akik magyarlakta községek mandátumát arra használták fel, hogy a kisebbségi lakosság ellen ténykedjenek, polgármesterek, mint Dandea Marosvásárhelyen, akik irtották a kisebbségek értékeit, akik magyargyűlöletükkel és antiszemizmusukkal akartak babérokat aratni; — fájdalom — vannak ök szép számmal, kik a külügyminiszter külpolitikáját vakmerő, káros és önző sovínizmusukkal évek óta kontrakarrírozták, akik több munkát adtak a mi külügyi képviselőtünknek, több ellenpropagandát tettek szükségessé, mint száz és száz irreudenta cikk és kommunista agitátor.

Tokba kell tenni használat után a borotvákat!

**Sulyok István püspök
felköszenléte a híralgára
Harangavatósi ünnepség Eleden**

A bihari keresztény egyházak nagy buzgalommal adják össze illéreiket, hogy pótolják a háborúba elvitt harangjaikat. Egymást érik a harangavató ünnepségek, amelyeket az egyházközségek a szokásos lelkes keretek között igyekeznek megülni, a nép hitéletének kidomborítása végett. Vasárnap egész napon át tartó ünnepséggel avatták fel az éiesdi reformátusok új harangját. Az ünnepség megjelent Sulyok István református püspök, Telegdy József főgondnok, dr. Kecskeméthy István kolozsvári egyetemi tanár és a Körösvölgynek minden lelkésze, a helyi- és vidéki intelligencia és a hívek ezrei. A román hatóságok szintén résztvettek a lélekemelő ünnepségeken.

Reggel 10 órakor dr. Ujjfalussy Sándor ügyvéd presbiter fogadta üdvözlőbeszéddel az egyházi tanácsgeremben Sulok István püspököt, az egyházkerület és egyházvezetőség tagjait. Az üdvözlésre a püspök válaszolt. Azután élén a püspökökkel bevonult a bresbiterium az éledek szép, virággal körített templomába. Közben zongorázott az új harang érces hangja ezuttal először hivogatóra hívteit az Urnak asztala köré.

A templom már zsúfolásig telve volt a hívekkel s az ünneplő közönséggel, akik régi zsoldárokkal nyitották meg az istentiszteletet.

A harangavató imádságot Sulyok Ist-

ván püspök tartotta. Szívhez szóló gyönyörű imája erősen zengett át a lelkeken. Tarnóczy Alajos esperes prédikált s mondott utóimát. „Mindnyáján érezzük – mondotta, – hogy az egész világ fordulópont-hoz ért. A régi bálványimádás ujtult ki konjunkban. Minden vesztések legnagyobbi-kának azt tartom, ami a keresztyén hitet érte az emberek szívében. Ezzel ugyanis választhatatlanul össze van kapcsolva a keresztyén erkölcs is. A tisztesség, becsület, emberszeretet, jóakarat, önzetlenség. Amikor a keresztyén hit megrendült, összetört-tek ezek is az emberek szívében.”

Majd így folytatta: „A világot jobbra, az életet szebbé a hit teszi. Ez az érzés közös minden vallásfelekezet tagjaival. Ezeri segíti egyik vallású hívő a másikat, mert érzi, hogy egy közös oltárt építenek, egy közös szent érzelemben találkozhatnak, melynek célja, hogy Istennek legyen dicsőség és az emberek között béke és jóakarát. Különös elismeréssel emelem ki másvallású testvéreink áldozatait az új harangra, amely: ti titeket segítettek református hitorsosaim. Mert ebben annak az igazi vallásos érzelmeknek megnyilvánulását látom, amely nem néz személyt, vagy nemzetet, amely Isten dicsőségére és az emberszeretetet ápolására vezet”.

Végül V a d a y Béla élesdi lelkész ismertette a harangszerzés történetét.

Déli 1 órakor több száz terítékes bankett volt az Erzsébet-szálló nagytermében, amelyen szintén megjelentek a helyi hatóságok képviselői is. Az első felköszöntőre Sulyok István püspök emelkedett fel s a magas szárnyalású beszéddel elítette a királyt s a királynőt s a királyi családot. A püspök beszélt arról a szeretetről, amellyel a magyar nép mindig szívébe zárja királyát, arról a tiszteletről, amellyel a korona iránt viseltetik, mert a magyar nép gondolatvilágában ott van kitörülhetetlenül, hogy örömet megosztja királyával s ha ünnepel is, ha Istennek dicsőítésére jön is össze: ünnepet megosztja a királyával és Istennek áldását kéri reá és családjára.

A felkoszöntőt a megjelentek állva hallgatták végig. Még számos tósztt hangzott el délután 4 óráig, amikor a délutáni istentiszteletre szólaltak meg a templom harangjai.

Dr. Kecsskeméthy István kolozsvári theol. tanár lírai szépségekkel, költői hasonlatokkal beszélt a harang szaváról. A hallgatók könnyeztek a lelket érintő szavak alatt. Dr. Gellért Sándor egy régi misszióneket énekelt, melyet angolból Balogh Ferenc margittai lelkész fordított, majd a Hízeljű-ből adott elő részletert tisztá, csengő tenor hangon. Szabó Lajos ref. segédlelkész Remenyik Sándor „Templom és iskola” című szép költeményét adta elő, majd V. Kovács Lajos tótai lelkész Ötvös Károlynak a „Tizennyolc halász” című elbeszélését adta elő drámai erővel, dr. Gellért Sándor s az énekar énekiskisére mellett.

Az ünnepségnek kedves részlete volt két keresztelő. Reggel Dávid József egyházi Karolin nevű leányát, a délutáni istentiszteleten pedig Kovács József kovácsmester Erzsébet nevű két éves kisleányát keresztelte meg Tarnóczy Lajos esperes. Ko-

vács József baptista és gyerekeit még nem keresztelte meg. Most az ünnepség hatása alatt a két éves apróságot a református hit keresztvíze alá bocsátotta.

Honnan veszi a város a nyolc és félmillió bevétel-többletet

Benedek Aladár, a város pénzügyi tanácsosa jó finansz-politikus. Mint egy ügyes bűvész, úgy tartja egyensúlyban a város háztartási mérlegét, ez pedig nem könnyű dolog, mert ha a kiadási rovat tömött számszlopait nézzük, akkor láthatjuk, hogy milyen nehéz annyi bevételt találni, amennyi ezt egyensúlyban tudja tartani.

És mégis egyensúlyban van. A polgárság nyugodtan alhat, mert költségvetési deficit a városi számviteli könyvekben nem lesz.

Most is ez a pótköltségvetés, amelyet a napokban hagyott jóvá a belügy-miniszter, nyolc és félmillió többlet kiadást ír elő,

de nyugtalanságra nincsen ok, mert a fedezet meg van rá.

Nem érdektelen azonban felsorolni a pótköltségvetés kiadási és bevételi tételeit, mert csak így látható igazán, milyen nehéz ma egy város háztartását vezetni.

Az 1925. évre előirányzott kiadásokon kívül a városnak a következő újabb kiadásai vannak:

523.000 lei az óvónők és kocsisok fizetése, 165.000 lei hirdetési díjakra és szak-könyvekre, 210 ezer lei a városi gazdaság kiadásaira, 290 ezer lei a kertészet kiadásaira és park-rendezésre,

402 ezer lei a középületek fentartására, 18 ezer lei járványkórház renoválására, 40 ezer lei művészet-pártolására, 57 ezer lei szegények járára, 31 ezer lei kegydíjakra, 1 millió 300 ezer lei banktartozások ki-egyenlítésére,

65 ezer lei nemzeti ünnepek rendezésére, 1 millió 954 ezer lei a tisztviselők 30 százalékos pótlékára,

411.330 lei nyugdíjpótlékra, 55 ezer lei a diákkirándulások segélyezésére,

60 ezer lei nemzeti művészet pártolására, 300 ezer lei az újságkódex telepítésére, 2.571.539 lei erdőkitermelési költségekre, 50 ezer lei a közigazgatási tisztviselők ko-

Este a vendégeket Vaday Béla és neje vendégszerető háza vendégelte meg. Az ünnepséget reggelig tartó tánc fejezte be.

lozsvári otthonának építéséhez való hozzájárulásra és körülbelül 40 ezer lei kisebb kiadási tételek fedezésére.

A kiadási tételekhez semmi megjegyzést nem fűzünk. A költségvetésben bizonyára minden tételt alaposan meg volt indokolva.

A bevételi tételek felsorolásánál azonban lehetetlen elhallgatni néhány megjegyzést, mert a pótköltségvetésben a következő bevételek vannak beállítva;

1 millió 100 ezer lei az üzletberek utáni taxából,

160 ezer lei a házalók adójából, 1 millió 600 ezer lei kövezetvámokból, 900 ezer lei vágóhídi díjakból, 255 ezer lei látványossági adókból, 1 millió 37 ezer lei kaszárnya-bérekből, 1 millió 100 ezer lei befolyt hátralékos taxákból,

800 ezer lei büntetési- és kihágási ítélet-pénzekből.

Ít meg kell jegyezni, hogy nem valószínű, ez a tétel befolyik-e és ezt a tételt ezideig nem igen állították be a rendes «bevételi források» közé.

Es végül: 2.003.866 lei folyik be a tisztviselőknek kedvezményes áron eladott tüzfából. Igaz, hogy ez a bevétel egy félmillió lejjel kevesebb, mint amennyi a költségkiadás, azonban a városi intézmények tüzfűtél-ellátásának fedezésére fordítják ezt az összeget.

A bevételeknél még egy tétel szerepel:

a városi villamosmű bevétele 1925. évben 7 millió 753 ezer 182 lejjel több, mint amennyire számítottak, vagyis mint amennyi a költségvetésben elő volt irányozva.

Ekkora plusz bevétel az üzem részéről öröndetes. Hogy ezt a bevételt milyen kiadás fogja ellensúlyozni, még nem tudjuk, mégis az a véleményünk, hogy ahol ilyen bevételi többlet mutatkozik egy esztendőben,

ott az üzemigazgatóság gondolhatja az áramdíjleszállításokra, vagy legalább is arra, hogy a város utcái és közterei jobban legyenek világítva.

Hatvany Lajos Nagyváradra jön

Néhány év óta ő is a hallgatók közé tartozik. Azok közé a hallgató ajkuk közé, akiket az események némiotáltak el, melyeknek zsúpiipnyításánál ők is ott voltak s melyeknek zúgásában csak rövid ideig hallatszott még keiségsbeesett hangjuk, azután ők is csöndesek lettek a magyar szellem nagy veszteségére.

Baró Hatvany Lajos, a «Das Verwindete Land», a «Feleségek felesége»-nek ragyogó tollú írója csendes emigrációban él Bécsben. Kényszerű elszakadása a magyar írói és újságírói világ szívéből akkor is feltűnően egybevág a forradalom utáni pesti irodalom elcsenevészedésével, ha nem is mindenben az ő távozásának tudhatjuk be a jelenkori magyarországi irodalom csődjét.

Hatvany Lajos báró körül virágzott ki annak idején a «Nyugat» mozgalom Magyarországon, a «Pesti Napló» reneszanszát is ő teremelte meg, de a magyar irodalom újabbkori történetében ez az úgyszólván egyedül álló literáry gentleman-ünk elsősorban, mint Ady Endre legbensőbb barátja és évtizeden keresztül volt pártfogója írta be nevét.

Hat évvel Ady halála után Hatvany Lajos elindul Erdélybe, városról-városra járva fogja betöltözni azt a propagatív munkát, amit előtte mások megkezdtek. Egy bizonyos. Hatvany Lajosnál senki sem hivatottabb az Ady-kérdéshez való bebeszélőshöz. Hatvany bárót, aki előadásait az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságírószervezet javára fogja megtartani, egész Erdély magyar közönsége a legnagyobb érdeklődéssel s a szellem előkelőségének kijáró tisztelettel várja. Hatvany Lajos előadásait Kolozs-

váron kezdi meg s Nagyváradon folytatja, ahova előreláthatólag október 15. és 20. között érkezik meg.

Hatvany Lajos fogadtatására a nagyváradi újságírók már most megtesznek mindent, hogy az méltó keretek között történhessenek.

Megkezdődött a személyazonossági bizonyítványok kiadása

A rendőrségen a személyazonossági bizonyítvány kiállítása megkezdődött. Legnap, hétfőn a Rimanóczy-utcai lakosok jelentkeztek igazolványért. Egyelőre a jelentkezés nagyon gyér, pedig ha nem jelentkeznek idejében és a rendőrség egy utca lakóinak a bizonyítványát kiadta, azok, akik utólag kéri a kiállítást, legjobb esetben is csak akkor kaphatnak személyazonossági igazolványt, ha már a város minden utcájával végeztek. A jelentkezés és a bizonyítvány kiállítása igen egyszerű.

A rendőrségen a II. emelet 19. számú szobájában Barbanál, a bejelentőhivatali helyettes főnökénél kell jelentkezni, aki átvizsgálja a bemutatott bizonyítványt, amely állampolgársági, vagy le nem járt utlevél lehet.

Itt kikeresik a jelentkező bejelentőhivatali törzslapját és ezzel, valamint a bemutatott irattal a 20. számú szobába mennek, ahol a rendőrségi tisztviselők kiállítják az igazolvány-könyveket. A kiállított könyvecské és az iratokat Bejan János kapitányhoz viszik be, aki ellenőrzi az iratokat és adja a nevet. Az igazolványhoz két fénykép kell és annak kiállítási díja 10 lei.

Tekintettel arra, hogy állampolgársági bizonyítvány, vagy más ilyen elfogadható bizonyítvány nélkül a személyazonossági igazolványt a rendőrség ki nem adja, megkérdéztük Bejan kapitányt, hogy a Rimanóczy-utca milyen utcák következnek, hogy ezek a lakó bizonyítványok beszerzéséről már most gondoskodjanak. Bejan kapitány kijelentette, hogy ezután a Str. Vulcan (Nagy Sándor-utca), a Str. Traian (Széchenyi-tér) és a Sztarovec-utca lakói következnek. Jó tehát, ha ezek a lakosok most beszerzik az irataikat és megcsináltatják a fényképeiket, nehogy a torlódás következtében később azt nehezen lehessen beszerezni.

Egy református lelkész fegyelmi ügye

Kinos fegyelmi ügygel foglalkozott tegnap a bihari református egyházmege fegyelmi bírósága Tarnóczy Lajos esperes elnökletével. Hodor István fugyii református lelkészt a vádoltak meg annak idején, hogy a kegyeseket profanizálta, amennyiben az urvacsora után megmaradt bort a presbiterekkel együtt elfogyasztotta, ezen kívül ünnepnapon dolgoztatott s egyéb vétéseket követett el. A fegyelmi bíróság ezért Hodort 500 lei büntetésre s dorgálásra ítélte, az egyházkerületi bíróság felfüggesztette állásától s a romániai egyetemes konvent legfőbb bírósága az ítéletet megváltoztatta s csak az Egyházi Törvények 34. sz. cikkének 3. pontjában mondotta ki vétkesnek ezért a lelkészt 5000 lei pénzbüntetésre s 8 lei eljárási költség fizetésére ítélte.

A fegyelmi bíróság előtt Udvarhelyi Béla tanácsbíró ismerte az ügy előzményét. Bemutatta a fugyii hívek nyilatkozatát, a közül 28-an kéri a felfüggesztett lelkész visszahelyezését s kijelentik, hogy nagy örömmel szolgált az ügy befejezése s ha vannak olyanok, akik emiatt az egyházból kilépni akarnak, azokat nem kell komolyan venni. Felolvasták lelkész kérvényét, amelyben felfüggesztése támará visszatartott fizetése kiutalását kéri.

Czegédy Miklós dr. egyházmegei ügyvéd rossz néven vette a lelkésztől, hogy a kérvény aláírásával lícitált abból a célból, hogy visszamehessen állásába. Hajlandó volt kevesebb fizetést elfogadni annál, amely ma megilleti a lelkészt.

A megjelent presbiteri tagok kijelentették, hogy a lelkészt nem vállalják, mert ferde nézete hozta az egyházat és a hívőket.

A bíróság felhívására Hodor István lelkész kijelentette, hogy a váradesi lelkesszel szeretne cserélni. A fegyelmi bíróság a lelkész test megszüntetése s a lelkész állásába visszahelyezése. Az ügyész és a lelkész megnyugtatták a döntésben.

Dorian filmszínház

Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor

A rádium halála

Nagyszabású kalandorfilm 7 felvonásban.

Főszerepben: BRUNO KASTNER

LONA SCHMIEDT

a „Fehér menyország” főszereplője.

DODD BOBBY

a „Névtelen ember” főszereplője.

és a kis

MARTIN HERZBERG

„Cooperfield David” főszereplője.

Hatalmas autó hajszá. — Olaszországi felvételek. — Egy tudós ember titokzatos villája. — Mindezek mögött egy férfi és egy nő szerelme.

Ezenkívül:

A nikotin ellensége

Vígjáték 1 felvonásban.

Jön: Vissza a nyomorba. Főszerepben: Mary Kúd és Reinhold Schünzel.

A pápai birodalom tengerészeti állam is lett

Röviddel ezelőtt érdekes hír jött be a hírsajtótól. Nagy európai lapok hírül adták, hogy a pápa Rómában megvásárolta az egykori állami ideggyógyintézet épületét és kitért. Az újonnan szerzett birtokot bekebelezte a vatikán jai közé, melyek ilyen módon lényegesen megnövekedtek.

Ez a tudósítás nem ébresztett különös felhajtást még Olaszországban sem. Csak most világosodik ki, hogy a birtokvásárlás nem csak egy csekély politikai, sőt történelmi jelentőségű. A londoni „Daily Express” tudósítva érdekesen világítja meg a vásárlás gazdasági jelentőségét.

A birtokvásárlás fő jelentősége abban áll, hogy az újonnan szerzett terület mostantól kezdve a tengerpartig szökik előre. A vásárlás óta a szentszéknek tehát saját kikötője van. Két héttel ezelőtt a pápai birodalom tengerészeti állammá lett.

A kastély festői fekvésű. A Santa Maria della Pietà elmekórház a római új ideggyógyintézetek folytán fölöslegessé vált. Az épület hosszabb idő óta üresen áll. Mult hónapban határozta el a minisztertanács a birtok eladását. Több jelentkező akadt, köztük angolok és amerikaiak. Néhány nappal ezelőtt jelentette a szentszék titkára, hogy a pápa hajlandó volna az áruba bocsájtott birtokot megvenni. A minisztertanács elhatározta, hogy a pápa ajánlatának elsősorban a helyet és az uradalmat az eredeti vételár feléért bocsájtja rendelkezésére.

A vásárlás napján természetesen az épület és a hozzátartozó kert területének jellegűvé vált és még háború esetén is csak pápai fenntartás alá tartozik. A pápának jogában áll még az esetben is, ha egész Italia elzártnak az ellenséges külföld elől, szabadon fogadni követeket anélkül, hogy a kormány ellenőrzésének alávetné magát.

De békeidőben is van gyakorlati jelentősége a kikötőnek. A vatikán diplomáciai színtereinek ezentúl az itáliai hatóságok kezénél van. A kikötőnek is lehet külföldre utazni, vagy onnan megérkezni.

A pápai birtok Ostia és Ladispori között fekszik s mintegy 300 méter hosszúságú.

Maricnbadot elvették a csehek a premonstrátiáktól

Prágából jelentik: Ledebour-Wichein dr. szektor Geniben átnyújtotta a népszövetségi titkárságnak a Csehszlovákiában élő nemzeti kisebbségek politikai pártjainak panaszát Maricnbad kisajátításának ügyében.

A memorandum rámutat arra, hogy a nemzeti kisebbségek politikai pártjai és gazdasági szervezetei a mult év szeptemberében panasszal fordultak a népszövetséghez a csehszlovák agortörvény ellen, amelynek rendelkezései ellenében a kisebbségvédő szerződésekkel. Ebben a panaszban rámutatnak arra, hogy a kisajátítások súlyosan érintették az ipari üzemeket és olyan vállalkozásokat is, amelyeknek a földre nem volt semmi közük. Tényekkel bizonyították be, hogy

a nagybirtokok fölösztását a földbirtokhivatal arra használta föl, hogy a kisebbségek tulajdonát erőszakkal a cseh többség kezére juttassa.

A nemzeti kisebbségek panaszainak jogosságát most kétségtelenül bizonyítja a földbirtokváltal legújabb ténye, amellyel a teplai premontrai rend tulajdonában lévő Maricnbad gyógyfürdőt kisajátította. A csehszlovák kormány a szeptemberi panaszra kimerítő memorandumban válaszolt, amelyben hangsúlyozta, hogy a földreformot a legnagyobb pártatlansággal hajtották végre és nem irányult a nemzeti kisebbségek ellen. Ezt az állást nem kell jobban megcáfolni, mint a maricnbadi esettel.

Az ellenzék vezérei a királynál

Bukarestből jelentik: A királyi kabinetiroda értesítette Jorga professzort, hogy az uralkodó szeptember 25-én fogadja őt. Jorga után Averescu tábornok, Maniu, Michalache és dr. Lupu járulnak az uralkodó elé. Politikai körökben most biztosra veszik, hogy a választójogi javaslatot a parlament még a karácsonyi szünet előtt letárgyalja és megszavazzák azt. Erre való tekintettel a nemzeti párt és a parasztpárt között újabb tárgyalásokat kezdeményeztek a fúzió érdekében. A parasztpárt Michalachét bizta meg a tárgyalások lefolytatásával, amelyeken a nemzeti pártot Maniu és Argetoianu fogják képviselni.

Bukarestből jelentik, hogy Duca külügyminiszter tegnap délután érkezett meg a fővárosba. Az államánál Bratianu Vintila pénzügyminiszter és Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter fogadták.

Az uralkodó holnap fogadja kihallgatáson a külügyminisztert, aki beszámol a genfi tárgyalások eredményéről.

A kormány intézkedett, hogy az erdélyi telepéseknek kártérítésül megállapított összeget azonnal folyósítsák. Minden telepés az elvett föld katasztrális holdjáért huszonkilenc aranylelt fog kapni.

Lepadatu miniszter nem veszi tudomásul Sulyok István püspökségét

November elsején lesz a községi választás

Kolozsvárról jelentik: Lepadatu kutszminiszter tegnap Kolozsváron tartózkodott és ott fogadta a Rapid munkatársát, akinek aktuális kérdésekről hosszabb nyilatkozatot tett.

— Tudja a miniszter úr, hogy a Királyhági reformátusok püspökvasztása megtörtént és tegnap hirdették ki az eredményt, amely szerint nagy többséggel Sulyok István választották meg.

— Éppen most hallottam én is a hírt a püspökvasztásról és az nem lep meg, de legalább is furcsálom. Nálam járt ugyanis egy küldöttség, amelyben Nagy Károly püspök is részt vett és ebben az ügyben arra kértem őket, hogy amíg az egyházak viszonyát rendező törvényt meg nem hozta a parlament, addig a mai helyzeten ne változtassanak. Tudták ezt: és mégis püspököt választottak, úgy látszik ezzel akartak elébe vágni az eseményeknek.

Nyilvánvaló, hogy sem el nem ismerhetem, sem el nem fogadhatom ezt a választást, sőt azt hivatalosan nem is veszem tudomásul és nem fogok foglalkozni vele.

Az állásnélküli színészekre vonatkozólag a miniszter kijelentette, hogy újabb koncessziót semmiesetre sem adhat ki, mert az a véleménye, hogy a meglevő koncessziók száma megfelelő az erdélyi viszonyokhoz, de újabb szintársulatok csak megterhelnek a többi. Különben is az állásnélküli színészek ötvenszázaléka külföldi. A román állampolgár színészeket úgy igyekezik elhelyezni, hogy a magyar állampolgárok helyett majd ezeket fogják alkalmazni a színházak.

A községi választásokra vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy a belügyminiszteriumban a prefektusok kedden és szerdán ebben az ügyben értekezletet tartanak, a közigazgatási reform életbeléptetésére és a megye beosztására vonatkozólag fognak itt határozatot hozni. Ahogy a közigazgatási reformot életbeléptetik, attól számított negyven nap múlva meg kell tartani a községi választásokat. És ez valószínűleg ez év november 1-én lesz.

A Rapid munkatársa a miniszternek a püspökségre vonatkozó nyilatkozata felől megkérdezte Nagy Károly kolozsvári református püspököt is, aki a következőket mondta:

— Amikor Telegdy Józseffel és Cernák Bélával Bukarestben voltam, a miniszter úr előtt kifejtettük, hogy 183 egyházközségnek, amelynek 230.000 református hívője van, lehetetlen az adminisztráció egy püspökségi kerületen belül és kértük, hogy engedélyezze a Királyhágómelléki püspökség felállítását. A miniszter ebbe nem ment bele, de annyi pozitív eredményt mégis sikerült elérnünk, hogy adminisztratív szempontból a nagyváradi kerület főjegyzője püspöki hatáskört kapott. Fegyelmi ügyekben pedig a kolozsvári országos bizottság döntött. Ez a megoldás így a mi szempontunkból nagyon káros volt és ezért kénytelenek voltunk a püspökvasztásra.

Tanuló zongora 15000 leírt kapható Bulev. Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERGNÉL.

Selyemfényű tuszer, grenadin, függöny és ágylétritőre 150-200 cm. HAJNAL és ROZSA cegnél

Apolló mozgó
5, 7 és 9 órákor

Atlantia mozgó
6 és 9 órákor

Ma, kedden először:

TRÓJA

II. része. — Trója pusztulása

A főszerepekben: Vladimir Gaidarov — Hanna Ralp — Edy Darcley — Albert Steinrück — Albert Bassermann — Carl de Vogt — Carló Aldini.

A II. rész 1925. szeptember hó
22 - 24-ig megy.

Látogatás a nyugdíjasoknál

(Befejező közlemény.)

Dr Személyi Kálmán

Kriszánovszky Ilonát mikor felkerestem első ízben, a mosóteknőnél találtam. Semmi se árulta el, hogy terhére van ez a foglalkozás. A vizgózós mosókonyhában az ezüstös hajú asszony, aki Nagyváradnak még élő asszonyainak nevelését irányította, vidáman munkálkodott.

— Ezt is muszáj tenni, mondta derűlten. A nyugdíjamból úgy élek meg, hogy órákat adok. Eleinte nehezen ment s bizony el kellett adnom egyet-mást. Vannak még rosszabb helyzetben is mások.

Nyugalom, jólét helyett ez a nagy intellektus pedagógus most újból azt csinálja, amivel kezdte. Terjeszti a tudást...

Staintz Kálmán

Pénzügyi tanácsos ezidőszent semmi nyugdíjat nem kap. Járja a várost foglalkozásért jelentkezési gyárakban, vállalatoknál, a legkülönbözőbb munkákra, de eddig sikertelenül.

— Elmegyek én pénzbeszedőnek is — mondja elkeseredetten, — vagy felügyelőnek akárhova. Közel negyven évig dolgoztam az íróasztalnál, tudok könyvelni, pénzt kezelni, van bennem energia, munkaképes vagyok. Valamihez kell kezdeni, mert semmi jövedelmem nincs.

A felesége vidáman fogadja az új, nehéz helyzetet:

— Ha az uramnak nincs munkája, akkor dolgozz a „nagyaságos asszony.” Nem hagyjuk magunkat.

A volt huszárkapitány addig is, míg munkát talál, egy kertészetben tanulja a virágkertészeteit és a zöldségtermelést.

Lovasi Menszár Jenő

megyei tisztviselő volt, össze-vissza 400 leivel küldték nyugalomba. Nekilátott a munkának s egyideig el tudott helyezkedni s biztosított családját a nélkülözés ellen. De leépítették. Munkaszerető, dologra képes ember, de csodát nem tud csinálni, hogy megéljen a 400 leiből. Munkát keres.

Müllerné Lakos Etelka

kataszteri főmérnök özvegye, jobb napokat látott uriasasszony, a Zsiga Miklós-utcán a legrettenetesebb nélkülözések között él. Nyugdíja 200 lei havonta. Rokonai, akik szintén bajban vannak, segítik, de ez kevés. Nyolcvanhárom éves Müllerné s egy nagy téli előtt áll. Amit lehetett, már régen eladott.

Az elbocsátott bírák

lőrésze már hozzájutott nyugdíjához, egynek 2060, a többinek 2600 lei a nyugdíja. Ha az ügyvédség nem hozna a konyhára valamit, feneketlen nyomorba jutnának. Négyen: Jatzkovits Gyula, Várady Imre. Várányi Lajos és Tóth Béla nem kapták még meg nyugdíjaikat.

Dr Petrőczy József

táblabíró, most vette fel nyugdíját, amely 1700 lei. Ebből kell élnie s fiát neveltetni. Életem nyomorúság, mondja keserűen, csak volna cél, amiért szenvedünk mi, akik csak az igazságszolgáltatással foglalkoztunk és semminek oka nem vagyunk. Azt hittem, mikor bíró lettem, hogy mint kuriai bíró fejezem be. Itam én annak idején a Magyar Párthoz, hogy segítse helyzetünket megjelölően rendezni, de nem kaptam választ.

Riskó Sándor

volt megyei tisztviselő harminc év után 800 leit kap. Ebből élek, mondja sztoikusán. Nem megyek sehova, nem költek, hanem kimegyek az utcára és nézem a kirakatokat, ha pedig esik az eső, beállok a kapujába.

Kis mellékfoglalkozásom is van. Ahogy megéltem 30 forintból, megélek most is. Nadrágot, az igaz, nem lehet venni a nyugdíjból, színházra se telik. Negyven évig dolgoztam.

Balázs György

táblai irodafőtiszt negyven év után 400 lei nyugdíjat kapott. Sok mindenbe belefogott, sütött kekszet s árulta, megpróbálta a zöldségtermelést, volt a Vasöntődében éjjeli őr. Az intelligens, vasakaratu öreg ur most tejtermeléssel foglalkozik. Hatvan éves. Többet kell dolgoznia, mint fiatal korában, hogy megélhesen. Mintaképe a dolgozni szerető embernek. Nyugalom helyett reggeltől késő estig dolgozik s úgy emlékezik az éjjeli őr-ségre, mint a gályarabságra az ártatlanul elítéltek. Nem aludt éjszaka egy évig.

Varró Domokos

műszaki tanácsos nyugalommal várja a dolgok jobbrafordulását. 1090 leiből — mondja — nem lehet megélni, kevés az reggelire is. Leányom zongorát tanít, mi dolgozunk. Csak jobbra fordul a sorsunk. Valorizálni kell a nyugdíjat. Sok mindent eladtunk már.

Tóth Imre

táblabíró 1200 lei nyugdíjat kap. Ez — mondja — kevés. Ugy éltem meg, hogy eladtam a házamat s most már ennek az ára is elment. Kint lakom a kanonokszoron. A favágást még bírom, de abból nem lehet megélni egy öreg embernek. Most eladjuk ami eladható, de meddig bírjuk így?

Komlóssy József

volt polgármestert a Schenker-házban találtam, hátul egy udvari lakásban. Ablakától másfél méterre csirkeolaj, istálló. Milyen lehet itt nyáron a helyzet, ahol millió légy terem. A felesége fogad.

— Nézze meg, hogy élünk a nyugdíj-ból.

Komlóssy József egy kis szobában ül, járni nem tud. Asztmás. Megette a folytonos munka. Nagy munkaerő volt, hihetetlen teljesítményt produkált, mint tanácsos. Most béna a test, de szelleme éles, gondolatai tiszták, jól emlékszik mindenre.

— Nem ilyen öregségről álmodtam, azt gondoltam, hogy szerényen megélhetek a nyugdíjamból s most itt élek egy zanejedomb mellett. El kellett adni a házamat, mert én nem szereztem a hivatalomban papotakat, az volt a baja sokaknak, hogy nem lehetett velem „negyszemközt” beszélni, ha nagy vállalkozások, vagy bérletek kerültek napirendre. Mindig ocsón adtam el a házaimat s mindig drágan vásároltam. Így jutottam ki Tegyedre s onnan is el kellett jönnöm, mert nem volt miről élnem, a házamat kellett eladni. Most nincs semmim, mint ez a rekvirált lakás. Az Isten áldja meg Schenkert, hogy hozzájuttatott s köszönöm dr. Rocsin Györgynek, hogy eljárt lakásügyemben. En nem voltam a haladás ellensége, csak meg voltak a véleményeim a dolgokról. Az ügyek nálam sose akadtak meg, csak nem ugrottam bele semmi kalandos terv megvalósításába. Azért pedig nem haragudhatott egy tisztességes ember sem, hogy az illetéktelen protekciót és beírást visszautasítottam, különösen szállításoknál.

Komlóssytól egyenesen a pénzügyigazgatósághoz mentem. Utolsó napja volt a nyugdíjfizetésnek. Sápaut, vészegény férfiak és asszonyok tolongtak a pénztár előtt, kopottak, rongyosak. Pedig jó táplálkozás és ruha kelene a szegényeknek. Sok a formáltság, arcképes igazolvány kell és személyes megjelenés. Egy asszonyt hoz két férfi, olyan gyenge a nő hogy nem tud állani a lábán. Össze-össze esk. tovább cipelik. Rettenetes ez a tortúra.

Az élet levitézlett katonáinál befejezte látogatásait. A halálra, még pedig a lassú halálra ítélt nyilatkoztak. Szavuk hatolt el az ország mai uraihoz, hogy segítsen rajtuk. Mert a mai tisztviselőkre nem lehet buzdítóan, ha látja, hogyan pusztulnak el a éhségtől és szegénységtől elődeik. Hosszú mihi, cras tibi.

Sziüts Dezső

Nőegyletek nagygyűlése Cantacuzino hercegnő felhívására

Cantacuzino hercegnő tudvalevően felhívta az ország jótékony nőegyleteit, asszonyait, hogy egy közös értekezleten tájékozzanak fel mindazokról a serelemeket, amik az ő jótékonykodásuknak a jába állanak. A hercegnő szerint össze kell gyűjteni minden serelemet, hogy azoknak gyógyására megtalálhassák a módokat.

A nagyváradai nőegyletek tegnap délután 3 órakor a Kath. Kőr tanácstermében gyűlést tartottak a hercegnő elé terjesztendő memorandum megbeszélésére.

Megjelentek a Biharmegyei Nőegylet, Kath. Nővédő, a Protestáns Jótékony Egyelet, a Zsidó Nőegylet és összes tagozatai, a teránus Nőegylet és a Gyermekekbarát elnökség és választmányi tagjai. Az ülést Kassay Kálmán nyitotta meg és felszólította Perdy György újságíró, hogy ismertesse a gyűlés s meghívásának indokait. Perdy ismertette Cantacuzino hercegnő felhívását, példákat sorolva, amelyek a hercegnő előtt feltárandók.

Ezután az értekezlet áttért a memorandum pontjainak tárgyalására.

Soha komolyabb, szebb, mélyebb vita nem hangzott el, mint amilyen ezen a gyűlésen lejött, amíg a határozatokat meghozták. A gyűlés a felsorolt határozatok memorandumba foglalásával megbízta Materny Imre, Csernak János, Follmann Géza, Böszörményi Géza, Selymes Dezső, Perdy György egyleti tagokat.

Azután egyhangúan a gyűlés Pálfi Gyula újságíróra bízta, hogy az összes nőegyletek nevében a kolozsvári nagy értekezleten memorandum pontjait előadja s teljes szellemi megvédelmezze.

Hajszja egy nyolcvanczeres leles gyöngyszem után

Mégis csak jó híre van a nagyváradi rendőrségnek. Egy szilágymegyei falu Tihon báró Jósika Jánosné az együggőjéből elveszett egy igazgyöngyszem. A gyöngy egyike volt a legnagyobbaknak és természetes, hogy a bárónő megtalált, hátha előkerítheti. A bárónő egy közeli rokona báró Gerliczy István a nagyváradi államrendőrség segítségét kérte. Kővári, meg Márk detektívek ki is utaztak Tihóra.

A gyöngyszem ebéd közben szakadt a bárónő tülbélőjáról és a gyanta az asztal percben Bernáth Lajos szobájára esett. Az inas azonban nem akarta beismerni a pást. Erre azt kutatták, hogy az ebédőla tálról összeszedett hulladékokkal mi történt.

Bernáth Lajos azt állította, hogy a hulladékot odaadták a disznóknak. Erre elrendelték, hogy a disznókat három napig bocsássák ki. A gyöngyszem nem került meg. Ekkor kérte a bárónő a nagyváradi államrendőrség segítségét és mikorára a detektívek Tihóra érkeztek, Bernáth Lajos szökött. A nagyváradi detektívek házkutatást tartottak Bernáth Lajos lakásán és minden adat arra vallott, hogy a tolvaj egyen az inas lehet. Az államrendőrség most a rószólevelet bocsátott ki a tolvaj inas ellen.

Gumiharisnya, sérokkók, haskókók
„Mugica” Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 1

* Budapestre utazók? Vízumot, menetjegyet (Biharpuszók) a Hegedűs Hírlapiroban 458 telefonnal rendelje.

* Bolgár fakereskedő telefonja 859. sz.

Egy régi katona keres egy anyát

A közelmúlt napokban levél érkezett a „Nagyvárad” szerkesztésébe. A levél írója a alábbi címmel fogalmazásában küldött közlemény közzétételére kéri a szerkesztőségünket:

Hírek orosz fogságból.

Kormos János felkéri mindazon egyéneket, kik valamilyen Bakcsi Sámuelné szül. Nagy Róza csikmadarasi lakos hollétéről, hogy az alábbi címmel értesítsék, mivel fia Bakcsi Cs. és k. örökös, ki a 31. gy. ezred kötelékébe tartozott és később fogságba került, üzenetet és pénzt küldött. Miután nevezett őrmester édesanyja Csikmadarasi elköltözött, mai napig is birtokomban van boldogult barátomtól:

1 drb ezüst duplafedelőóra.

1 drb 13-4 gr. arany óralánc

1 „ ezüst cigarettatárcsa

1 „ 14 krtos arany jegy-gyűrű (Boriskám

1913 1/6 véséssel)

1 „ arany pecsétgyűrű (B. J. véséssel)

1 „ smaragd köves gyűrű.

A három gyűrű együttes súlya 24 grammal több és minden pontosan a végrendeletben is megjelöltatik.

Cím: Kormos János, Salonta-Mare Strada Nolaie Iorga No. 76.

Néha egy emlék, néha egy élmény tovasuhanó árnyéka éli túl a katasztrófális korokat, de néha tejjel a szeretet is s az emberi szolidaritás.

Kormos János nagyszonszlai lakos ma sem tud megadni egy messze Szibériában rabizott és rajta ülő eső okokból mai napig sem teljesített feladatát.

Kormos János 1917-ben orosz fogságba került. Ott ismerkedett meg Bakcsi József 31. gyalogezredbeli őrmesterrel, akivel hónapokon keresztül együtt ették a fogság keserű kenyérét.

1918 év nyarán Bakcsi József megbetegedett rövid szenvedés után Kormos János karjai között holtbútra szenderült. Élete utolsó napjaiban, amikor már közeledni érezte halálát, négy fogoly katonázzal megírta végrendeletét s azt azzal a kérésrel adta át Kormos Jánosnak, hogy hazatérése után ugyancsak bajtárs örökébe átadott ékszerivel együtt juttassa el özvegy édesanyjának, Bakcsi Sámuelné született Nagy Róza csikmadarasi lakosnak.

Es Kormos János évék óta keres levelezések és tudakozások útján az özvegy édesanyját, de elkeresésére irányuló kísérletei mindezeig hajótörést szenvedtek. Mindössze annyit tudott meg Kormos ellenőrizhetetlen hírekből, hogy Bakcsiné hámszáz év lakatoshoz ment férjhez, aki Nagyváradon dolgozik valamelyik gyárban.

Erre való tekintettel teszi most ezt az utolsó kísérletet elhunyt barátja kérésének teljesítésére s ér bennünket a hír közlésére, hátha ezen az uton végre sikerülni fog a messze idegenben enyészett és értékétárgyait édesanyjának, a halálos ágyánál tett ígéret bevalósítása pedig a jóbarát lelki nyugalmat ömögének visszaadnia.

Csipke-endlizést
gépen olcsón vállalom

„Renaissance“
hírnő előnyomda Str. Vlahuta (Szt János)-u. 35

Nógrády József
angol és francia uriszabó üzlete Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10.

ujjonnan berendezve megnyitlt
A legújabb angol szövetekben állandóan nagy raktár. 1803

Vas- és rézbutorít
sodrony ágy-bátétet gyárt:

MADAS
Strada Tudor Vladimirescu (Magyar-utca) 18. szám.

Zboray és Dr Andriška

Nagyvárad legrégebbi szücs és szörme nagyáruházában Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 8 szám alatt

Ezüstmiséjét tartotta egy aranyshivü pap

Lestyán Endre dr. ujjvárosi apátplébános ünneplése

Igaz papot, egyházának méltó fiát és aranyshivü embert: Lestyán Endre dr. prépost-plébánost ünnepelte vasárnap Nagyvárad egész katolikus társadalm.

Most volt huszonöt esztendeje, hogy az ujjvárosi plébánia kiváló plébánosa, — mint fölszentelt pap először lépett az oltár elé és a negyedszázadot — egy esztendő kivételével — az ujjvárosi plébánia szolgálatában töltötte el. Mint azt Karácsonyi János dr. püspök mondotta ünnepi beszédében: a papok mindenkor mintaképe volt Lestyán dr., aki nemcsak atyja, lelkipásztor, de támogatja, tanácsadja volt egyházának és ragaszkodó hűveinek. A jubiláns plébános mindenkinek szeretetét, becsülését bírta s éppen ezért a feledhetetlenül szép ünnepséggel részt kért Nagyvárad egész társadalmára vallás és nemzetiségi különbség nélkül. A Szent László-templom új harangjai megszólaltak és egy nemesszivü ember, egy áldott pap tartotta, hűvei ezreinek szerencsekívánatai mellett, ezüst-miséjét.

Vasárnap délelőtt pont kilenc órakor a Szent László-templom köré csoportosult, ünnepelőbe öltözött emberek ájtatosan hallgattak, amikor az ősi templomnak új harangjai érces zengéssel megszólaltak és vitte a gyöngye ősi szél az új harangok nagyszerű muzsikáját. Lestyán Endre dr. prépost-plébános ezüstmiséje alkalmával szolgált meg először ezek a harangok és az ünnepelő közönség bevonult a már zsufoltság megtelt templomba és megkezdődött a feledhetetlen emlékü magasztos szép ünnepi istentisztelet. A templom hajójában, az oltár körül helyezkedtek el a különböző egyesületek, intézmények, kongregációk, társadalmi egyesületek a polgárság minden rétegének képviselői, vallás és felekezeti különbség nélkül. Majd díszes ornatásban bevonult a papság, elől dr. Karácsonyi János püspökkel és megkezdődött a jubiláns egyházi szertartás. Lestyán Endre dr. megtartotta ezüstmiséjét és a jelenlévő hívek és vendégek áhítatosan hallgattak azt a kiváló papot, aki 25 esztendeje szolgálja az Urat, egyházat, a kereszténységet és nagyszámú hűveit. A jelenlévőkre rendkívül mély hatást tett ez az ünnepség, majd mise után Karácsonyi János püspök tartott magasan szárnyaló és bibliai hasonlatokban gazdag beszédet. Lestyán plébánosról beszélt, akit a papok, az igaz papok példaképül állított oda, aki 25 esztendő alatt igaz szívvel, töretlenül lélekkel és Istenbe vetett hittel szolgált egyházát: vezére, támogatja, tanácsadja volt hűveinek. Halált adott az Urnak, hogy megengedte, hogy a jubiláns pap egészséggel érje meg ezt a szép, mindnyájunkra melegítő szép napot, a magasztos jubileumot. Közben szóltak a harangok, az orgona bugott és háláadó ének szállott a magasba.

A mise végeztével százával vonultak az emberek az ujjvárosi róm. kath. plébánia felé, ahol a nagyszámú üdvözlő küldöttségek járultak Lestyán Endre dr. elé, hogy jó kívánságuknak és szeretetüknek adjanak kifejezést. Mindenekelőtt Jellinek Géza nyugalmazott városi főszámvő, mint az egyházközség gondnoka felolvasta Bjelik Imre dr. püspök, apostoli kormányzóknak a jubilánshoz intézett levelét, melyben rendkívül meleg és elismerő szavakkal emlékezett meg Lestyán dr. érdemes papmunkájáról, puritán egyéniségéről és szerencsekívánatait fejezte ki. Utána dr. Karácsonyi János püspök, mint a káptalan képviselője, üdvözlölte könnyekig megható szavakban a jubiláns plébánost, majd sorra következtek az üdvözlések. Halász Gyula plébános, a nagyvárosi róm. kath. papság nevében, Kovács Kandik premontrai tanár a városi szerzetes rendek képviselőiben, Major Victor esperes és dr. Kiss Döme szenátor a gör. kath. egyház, Csernák Béla esperes a reformátusok, Materny Imre esperes pedig az evangélikusok nevében fejezte ki meleg üdvözlését és jókíván-

ságát. Réz Mihály az ujjvárosi iskolaszék és Jellinek Géza az iskolaszékek központi bizottsága nevében üdvözlötte Lestyán drt, majd a zárda nővérei és növendékei járultak virágokkal megható szavakkal a jubiláns pap elé. Később különböző társadalmi és egyházi intézmények képviselői vonultak Lestyán dr. elé. Így Schustek Adolf igazgató a kereskedelmi iskola, dr. Markovics Manó nyug. főispán a Kath. Kör, Horváth Árpád vezérigazgató az urak kongregációja, Szilágyi András a Református Kör, Horváth Árpád né unok kongregációja, Szlavkai Erzs az urleányok Mária kongregációja, dr. Kassay Kálmán a Kath. Növendő Egyesület üdvözlését támogatja, majd a Kath. Legényegylet, a Rózsafüzér társulat, az iparos ifjúság kongregációja nevében pedig Oswald Pál ujjvárosi káplán, a Nagyvárad-környéki tanítók nevében pedig Domokos Pál igazgató, a polgárok Mária kongregációja nevében Dévald László ipartestületi titkárság üdvözlötte a jubiláns papot, aki könnyekig meghaltva, melyen megindulva fogadta a küldöttségek tagjait és minden üdvözlésre külön-külön beszédrel válaszolt.

Az ujjvárosi róm. kath. egyházközség tanácsa délután öt órakor tartotta meg diszközgyűlését és ezt az ujjvárosi katolikus énekkar üdvözlő dala nyitotta meg, utána pedig dr. Gubicza Ádám táblabíró adta át szép üdvözlő beszéd kíséretében az ünnepelőnek a hívek ajándékát — egy művészi kivitelű arany keresztet. Gubicza dr. beszédében visszapillantást vetett a multira, amikor — huszonöt esztendővel ezelőtt — Lestyán Endre dr. ifjú lelkes állott Debrecenben az oltár elé. A negyedszázadot, egy esztendő kivételével, Lestyán dr. Nagyváradon töltötte el és az ujjvárosi plébánia felvirágoztatása az ő nevéhez fűződik. A plébániatemplom új harangjai — fejezte be beszédét — ma Lestyán plébános tiszteletére szóltak meg és az ő nevét fogják hirdetni a késő utódok számára is.

A jubiláns könnyes szemmel, lelkes eljénzés közepette köszöntö meg az ünnepeltet. Az, hogy az ő munkássága eredményes volt, — ugymond — nemcsak az ő érdeme, hanem köszönet és elismerés illeti ezért a híveket is, akik kitarattak az egyház és a vallás mellett.

Az ujjvárosi ének- és zenekar Beethoven „Isten dicsőségét”-t adta elő, majd egy sereg bájos, fiatal leány „Az idő ünnepe” című allegorikus képet adta elő nagy tetszés mellett.

A diszközgyűlés ezután a „Pápai himnusz” éneklésével ért véget.

Társasvacsonya volt este a Katolikus Kör nagyermeiben Lestyán Endre dr. tiszteletére, melyen számos felkészítő hangzott el rendkívül melegen ünnepelték a jubilánst.

Ne csináljon adósságai

sokféle, amikor minden ruházati, háztartási, kelengyeléle, szőnyeg, és egyéb textilárú szükségletet

egy helyen, egy számlára
20 heti vagy 3 havi

részletfizetésre

vásárolhatja meg, a

NELLAS r.-i.

áruházában. Oradea-Mare Avram Iansu (Kossuth-u.) 14. Telefon 960.

Teljes női kelengyéket a legolcsóbban és legkedvezőbb részletfizetésre szállítunk.

Meghívásra dusválaszték mintá gyűjteményünkkel mindenkit meglátogatunk. —

Szörmeárúk nagyválasztékban
Hosszu sál bunda 11,000 leitől.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Schön Bernát árváinak

Érmihályfalva, 1925. szept. 8.) Az északi kegyetlenül fúj arcomba. Valóságos égi-
hullámok dühnek az égen. Az utca csendes, el-
csigázott, kihalt. Előttém a kis cserépfedeles szar-
vazlat, hol remete módon bujta nagy köny-
vezetű Schönbé Bernát, míg a kegyetlen
tűz ki nem mozdította gyermekacajjal telt
utánból. A záporosótól hajtvá belepek a
fűt elhanyagolt udvarra, ahol összetört cse-
prabok, vad bozótok diszelegnek.

A kis tornácra egy szőke, fehér, kedves ar-
cú szemű kis fiút hoztam, lelkesedve
kezet.

Lépj be. — Én csak bámulom a kis
fiú vonszol maga után. Széket hoz elő. Ép-
en van és rendtelenség van náluk. Elő-
térül egy nő, sápadt arcú, a homlokán redő-
sádk és fájdalmas vonások vonulnak kereszt-
ül, víztől kiázott kezét megtörli előbb, majd
mennyetig rakott szent könyvekkel telt szar-
vazlat, ahol a beteg anyja is fekszik.

A földön játszadozó sápadt gyereket nézem.
Szűrés bábát vesz fel az anya a bölcsőből,
amely karjában megbékül. Göcicsél:

— Ta-ta. Ta-ta!

Hol a tata? A földön játszadozó kis leány

— Ior Himmel. Az égen.

Az anyán átközi a fájdalom, szeméi
reszek. Menni akarok. Schönbé a síró gyer-
meket viszi az udvarra. Így kérdem a kislányt
tanul. Kétségbeesett arccal fordul nen-

— Wo ist Tata? Hol van apa?

Szargonul felel elgondolkodva:
— Mikor a jó apukával a nagytatához utaz-
tam vonaton, jött hozzánk egy csendőrs bácsi
tudom, belédőlt a tatikába. A tatika
la forgott. En hozzá mentem és kiabáltam:
tata! Nem felelt semmit. Engem levettek a
tácák a vonatról és én nem tudom azóta,
hol a mi apánk.

Már megbántam, hogyan is lehettem oly fi-
telten, de szerencse, hogy az anya nem
benn, mert ilyenkor az anélkül is megviselt
nyájulásig van. Ezért ez a kislány csak
jön haza vendégségre.

Schönbé Bernát testvérét akartam
érdezní, hogyan élnek, de elem rohan a
nyiség és felelt minden kérdésre. Fölállok,
a kis fiút bejönni láttam ismét. Ekkor le-
schönbé testvére, hogy a kicsi ugyan jól tanul,
tanítóval kell oktatni, mert a gyerekek
a legjobb tanuló. Csak sajnos, ma drága
er ez is.

Li van az Új Kelet által gyűjtött 303.094 lei-
Erre mi nem tudunk semmit felelni. Csü-
nogy 1925 januárban kaptunk valami gyors-
t, mert akkor talán betevő falatunk sem
Azóta pedig minden hónapban kapunk
00 lei körüli összeget. Így valahogyan, bár
er, megélünk. Mostan adóba több mint
lei fizetünk.

hirtelen átsap a néhány héttel ezelőtt
ártott sarkvadásra és gázszupernégyre, a
a könyvek özöne öntötte Schönbé Bernát
Mint ha elfáradt volna e szomorú törté-
beszélésébe, mintha az ártatlan gyerekek
atása talán többet mondana. Itt a téll Ru-
pó, iskola, fa, kenyér és az élethez való
elemhez még annyit sok minden szükséges.
ála és köszönet a nemes és jószívú ember-
nak, akik legalább annyit, kenyeret jut-
Schönbé árváinak.

Gárdonyi Mór.

Hogy Erdély közönsége mégis tisztán lát-
a Schönbé Bernát árváinak gyűjtött össze-
érdemesnek tartottam felkérni az érmi-
falvi hitközséget és annak egyik vezető-
rének, aki aktív részt vett ezen akcióban,
kozálatát kérni.

— A tiszta elszámolást még a mai napig
ismerem. Igaz, hogy 1924 december hóban
váradon egy ötös bizottság alakult a Joint
fonozó és Új Kelet részéről. Dr. Schwartz
és Marton Ernő, Nuszbaum Sámuel, az öz-
v. és árvák részéről Róz Márton, a helybeli
részéről pedig Deutsch József egészítet-

— Marton Ernő beszámol a gyűjtés eredmé-
nyéről, mely 303.094 leit tesz ki. Miután a csa-
lád addig semmit sem kapott, a gyám kérésére
egy 20.000 leis gyorssegély utaltatott ki, melyet
a család januárban kapott meg, de nem sokáig
élvezte, mivel adósságba keletkezett. Így
husvét előtt még tízezer leit fizetett. A begyűlt
összeget pedig az érmihályfalvi hitközség meg-
felelő svájci frank garancia mellett kölcsön vette
20 százalékos kamattal. A begyűlt összeg 20—50

ezer leies tételekben összesen 250 ezer leit ka-
pott a hitközség kézhez. A hitközség szerint
pontosan kapják a 20 százalékos kamatot. Azon-
ban Schönbé elbeszélése szerint nem egyenle-
tesen.

Hogy mégis tiszta képet alkossunk a Schönbé
árvaik pénzéről, igazán jó volna, ha ez ösz-
szegről a közönség megnyugtatóra és az ár-
vák nevelési szempontjából végre tiszta határo-
zatot hozni.

Január elsejétől életbelép a Postatakarékpénztár Romániában

Megindul a cheque és clearing forgalom Nagyváradon

Egész Európának nincsen egyetlen állama,
melynek közgazdasági fluktuációját, pénzforgal-
mát ne a Postatakarékpénztár, a nemzetközi
relációkban is évtizedek óta bevált cheque és
clearingforgalom bonyolítaná le. Magyarorszá-
gon éppen most üli negyven esztendő jubileu-
mát a Postatakarékpénztár intézménye és
szinte fölösleges rámutatnunk arra, hogy a mai
nehézség posta, pénzesutalvány és bankátuta-
lási forgalom mellett mennyire szükséges van
Románia kereskedelmi, ipari, de magánéletének
is arra, hogy ezt a nagyszerűen bevált nem-
zetközi intézményt itt is meghonosítsák. Hosz-
szabb tárgyalásoknak végre meg is lett az erede-
ménye, törvényjavaslat készült és a postataka-
rékpénztár intézményét, összes mellékágaza-
taival együtt január 1-től fogva bevezetik Ro-
mániában is és a cheque és clearingforgalom
megindul Nagyváradon, illetve Bihar megyé-
ben is.

A nagyváradai postaigazgatóság részéről
Kovács Jenő dr postatanácsos és Gorum
inspektor hosszabb ideig tárgyaltak a miniszté-
riumban illetékes körökkel a postatakarékpénz-
tár intézményének behozatala ügyében. Ma mind
a ketten visszaérkeztek Nagyváradra és Ko-
vács Jenő dr a következőkben vázolta munka-
társunk előtt, hogyan, milyen formákban és mó-
dozatok között indul meg, illetve lép életbe ez
a nagyjelentőségű postai intézmény.

A terv az, hogy a postatakarékpénztárt de-
centralizálják és január 1-től kezdve egyelőre
Bukarestben és Temesváron lesz külön hiva-
tala „Biroul special de Ceur” néven a posta-
takarékpénztár intézményének, amely magától
a postától el lesz különítve és bár egy égisz
alatt, de külön intézményként fog működni.

A már kész tervek szerint a nevezett két
centrumon kívül január hónap utáni Nagyvára-
don és Kolozsváron is fel fogják állítani a posta-
takarékpénztár hivatalát és ez alkalommal
Nagyváradhoz Bihar, Arad, Szatmár, Szilágy és
Máramaros megyék tartoznak.

A postatakarékpénztár intézménye már igen
rég és a bekeidőkben, nagy időmegtakarítással
kitűnően és akadálytalanul bonyolította le a
penzforgalmat. Itt nagyon jól, hogy ezen a
térén Romániában az impérium átvétele óta
milyen súlyos és a kereskedelmet, ipart valóság-
gal megbénító akadályokkal találkozunk lép-
ten-nyomon. A pénzesutalványrendszer hossza-
dalmas és bizonytalan. A Nagyvárad is
több ízben foglalkozott már kereskedők, iparo-
sok és magánosok panaszaival, hogy a multak-
ban az utalványon érkező pénz sokszor hosszú
heteken és hónapokon át nem kézbesítik ki. A
bankátutalás is nehezség és ilyen körülmények
között valóságos megváltás a postatakarékpénz-
tár behozatala.

Az elkészült javaslatok szerint a postata-
karékpénztár tagja, illetve a cheque és clearing
számla tulajdonosa lehet minden jogi, fizikai sze-
mély. Január 1-től kezdve ha Nagyvárad és Bi-
harmegye számlatulajdonosainak száma az
erdélyi központban, Temesvártól eléri a 3—
400-at, és remény van, hogy ez már februárra
meg is történik, akkor a postatakarékpénztár-
hivatalát a már említett körzetekre felállítják
Nagyváradon is, melynek főnöke Kovács Jenő
dr lesz, aki helyi ember és amellyel régi és ki-
próbatott szakértője ennek az intézménynek.

A postatakarékpénztári forgalom a cheque
és clearing használata a következőképpen tör-
ténik: A cégek hitelesített cimekben, a maga-
nosok közjegyző által hitelesített aláírásokkal
bejelentik a temesvári központnak, hogy a pos-
tatakarékpénztárnak tagjai ajánljának lenni. Al-

lami hivatalok kivételével minden cég és ma-
gánszemély kétezer lei összeget tartozik lefi-
zetni, mely érintetlenül marad. Ezzel szemben
mindenki megkapja a maga cheque-lapját és
számlát nyitnak neki. Maga a pénzforgalom a
következőképpen történik: bonyolíthatnak, be-
fizetést befizetési lap után, amikor az összeget
a címzett részére a hivatalnál egyszerűen lefi-
zetik cheque után, amikor az összeg átutalta-
tik és clearing után, amikor pénzt nem fizetnek
le, hanem a címzettnek számláját egyszerűen
megterhelik és a fizetést minden pénzküldemény
kiküszöbölésével egyszerű könyvelési uton tör-
ténik. Minden esetben az eljárás gyors és cél-
szerű, nem kell a hivatalokban a feladással vá-
rakozi, nem kell a pénzküldeményeket várni,
mert a postatakarékpénztár a maga válogatott
tisztviselőkarával huszonegy órán belül a bevált
mechanikai módszerrel intézi el a lebonyo-
lyolást.

Amennyiben — mondotta Kovács Jenő dr
— engem neveznek ki a Nagyváradon felállít-
tandó postatakarékpénztár vezetésére, első te-
endőm az volna, hogy a hivatalok kivétel nélkül
funkcionáljanak és hogy minden helyen állan-
dóan megfelelő pénzügyi álljon rendelkezésre.
A közönség szempontjából rendkívül nagy
előnyt nyújt ez az intézmény abban is, hogy az
összes hivatalok, testületek, állami intézmé-
nyek (melyek kivétel nélkül számlatulajdonosok
lesznek), szintén postatakarékpénztár után bo-
nyolíthatják le a pénzforgalmat, ugyancsak a ma-
gánosok is így eszközölik a fizetéseket. Ezek sze-
rint például a nagyváradai polgárok is állami,
vagy városi adójukat, vízdíjakat és egyéb fi-
zetési kötelezettségeiket a postatakarékpénztár
után eszközölik és nem kell órákat, sőt sokszor
napokat vesztelni a különböző hivatalokban.

Mindezeket összegezve, a postatakaré-
kpénztári ügyforgalom történhetik:

1. Külön névre, amikor a számlatulajdonos
bárki idegen részére állít ki cheque-lapot.
2. Bemutatóra szóló, amikor befizetési lap ut-
ján fizet.
3. A cheque és clearingfizetés, mely számla-
átírás után történik és végül pedig a gyűjtő
cheque, amely a felek részére a legnagyobb
megkönnyítést jelenti. Amíg eddig egy kereske-
dő, vagy vállalat ha tizenöt, száz befizetést esz-
közölt, ugyanannyi utalványt kellett kiállítania,
a gyűjtő cheque felhasználásával, a számlatulaj-
donos csak egy közös jegyzéket készít, rajta
a címzettek neveivel és az elintézése egyszerre
és egyidőben történik.

Nagyjában és főbb vonásokban ezek volná-
nak a fontosabb tudnivalók a postatakarékpénz-
tár intézményt illetőleg és bizonyos, hogy ke-
reskedők, iparosok, vállalatok épp úgy, mint a
magánosok nagy örömmel fogják fogadni annak
életbelépését, mely egyrészt időmegtakarítást je-
lent, közgazdasági életben nagy könnyebbse-
gére lesz mindenkinek, a forgalmat javítja és
megszünteti a készpénzhiányt is, mert a forga-
lom nemzetközi léven, a be és kifizetések jó
része nem is készpénzben, hanem papíron és
kölcsonös elszámolás után történik. Talán
egyetlen hibája az intézmény romániai koncepció-
jának az, hogy a számla összeg nem kamato-
zik, de a minisztériumban kilátásba helyezték,
hogy annak megfelelő kamatoztatását is rövide-
sen befejezik. Viszont a határozatnak egy fon-
tos pontja az, hogy a postatakarékpénztári
számlaösszeg semmiféle részről meg nem támad-
ható, le nem foglalható.

Preci-
ziós **fogaskerek** gyártás
Str. Alexandru 48

Ha jó és olcsó cipőt akar gyermekeinek, azt csak a „Fecske” cipőáru-
házban ZSIGMOND és ADLER-cégnél kaphatja. Str. Iorga (Zöldfa)-u. 8

SPORT

Törekvés—Egyetértés 7:0 (5:0)

Az őszi bajnoki forduló a Törekvés elég jó formában kezdte meg, viszont a tegnapi aránytalanul nagy gólarány miatt nem kell, hogy elbizsogasson a munkáscsapat, mert az ellenfelek igazán gyengén és minden lelkesedés hiányában állott ki.

Ligeti eredmények:

NTK—Előre 1:0 (0:0).

NTK II.—Előre II. 2:2 (2:1).

Magyarország—Ausztria 1:1 (1:0).

A két ország footballistáinak ez az 57-ik mérkőzése, amely most eldöntetlenül végződött.

A magyarok közül nagyon hiányzott Orth és ez az oka annak, hogy különösen a mérkőzés elején az új beállításba még meg nem szokott játékosok össztájká igen gyenge volt.

Az osztrák támadások azonban megtörttek a briliáns magyar védelem. A magyarok gólját az első félidő 20 percében Priboj lőtte.

A második félidőben az osztrákok hevesen támadtak és a 3-ik percben egy összefutás zavarában Horváth gölt lőtt.

Ettől kezdve felélénkült a küzdelem, de utabb eredményt nem érték el.

A mérkőzést Herites cseh bíró vezette.

Erdélyi eredmények:

Arad: Amte—Glória—CFR 6:0 (2:0).

Temesvár: Kinizsi—TAC 6:3 (3:0).

Kolozsvár: KKSE—CFR 2:0 (1:0).

Victoria—KAC 1:0 (0:0).

Husos—RMS 3:0 (1:0).

Brassó: Olimpia—Ségesvári TC 10:1 (5:1).

Nagyszalonta: Aradi TE—NSC 3:1 (2:0).

Barátságos mérkőzés.

* A Jövő Társadalmá címen új, gazdag tartalmu és minden aktuális társadalmi problémát felölelő folyóirat jelenik meg, amely példányonként 25 leírt kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48.
Törtött gépresek garantált hegesztése

* Férfiszabók figyelmébe. Megérkeztek a legújabb férfi divatlapok a Hegedűs Hirlapirodába.

A legszebb paplanok Hajnal és Rózsa cégnél készülnek, nagyraktár, átalakításokat elfogadunk

* Bicsérdy: „A halál legyőzése”, „Az életnek évszázadokig terjedhető meghosszabbítása”, „A vénülés és az összes betegségek leküzdése”. Már a harmadik kiadásban jelent meg. Ára 200 lei. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

MATHAN GYERMEKCIPOK kizárólag REICHARDNAL.

* Női szabók figyelmébe! Gyönyörű angol lapok érkeztek a Hegedűs Hirlapirodába.

PERZSASZÖNYEGEK részletfizetésre is kaphatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

* Vízum, utazási felvilágosítás és menetjegyek a Hegedűs Hirlapirodában.
* Kalapszalmonok figyelmébe! Gyönyörű szép

Fehérnemű és ágynemű vásznak, batiztokos duzavásztéka Hajnal és Rózsa cégnél I. Vulcan 1

őszi és téli kalap divatlap érkezett a Hegedűs Hirlapirodába.

* Die Schöne Wienerin divatlap legújabb száma kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

A betörők klubja

Irta HENRY A. HERRING

23

I. kötet.

Igy történt, hogy Lord Horton kivált a klubból és házasságot kötött a legbájosabb nővel és a legcsillogóbb szerencsével.

Egy uncia rádium

— Valószínűnek látszik — mondta az elnök folytatolag, — hogy a rádium esni fog.

— Minden délafrikai részvény esett, — jegyezte meg Chillingford komoran. — De mi van ezen nevetni való?

— Hiszen nem is bányákról van szó Tommyl „Rádium” egy versenylő, most nyerte meg a Derbyt — kiáltotta Marmaduke Percy kacagva.

— Hagyjuk a tréfát uraim, — folytatta az elnök. — A rádium árának valószínű csökkenéséről beszéltem. A mai lapok a következő hírt hozzák:

„\$96000 font sterling volt egy font rádium legutóbbi árforloma. Minden rádium-részvényt figyelmeztetünk, hogy papírjait oly gyorsan, amint tudja váltsa ezüstre, mert Blyth professzor legújabb találmánya folytán e rendkívüli ósanyag nemcsak bányászás utján, hanem mesterségesen is előállítható. Már egy uncia mesterséges rádiumot sikerült is a kiváló tudósnak izolálnia, — a tegnapi piaci ára már 56 ezer fontra csökkent — s ez a rádium-tömeg a professzor Harlesder Green-i laboratóriumában néhány kiválasztott tudós számára ki is van állítva.

Valószínű, hogy a rádium a jövőben nem csak egy társalgási téma lesz, hanem elfoglalja előkelő helyét a civilizáció nagy erői között. Miután egy kockacukor nagyságú darab elegendő egy átlagos adófizető ebédelőjét 2000 éven át befűtse, nem tévedünk, ha ezen ósanyagot a jövő legnagyobb hajótöréjének tartjuk. Nagyvárosaink átka, a füst el fog tűnni, hajóink szénfelvevő állomásai megszűnnek és több millió szénmunkás fog más pályára tolni.”

— Ez áll, uraim, a mai újságban, — szölt a herceg felállva. — Titkáruk közli velem, hogy Everet Anstruther órnagy tagdíja esedékesse vált. Indítványozom, hogy legközelebbi ülésünkön ezt az 56000 font értékű rádiumot bemutassa, bár ez a csekély érték nem fedi teljesen tagságának értékét.

Ez volt az oka annak, hogy Anstruther órnagy április 4-iken átmozgott a Blyth professzor harlesdeni villájának kőfalán.

Egy dolgozott, mint egy átlagbetörő. Feltörte az ablak zárját s az ablakdeszkáról halkan a szobába lépett.

A professzor laboratóriumában találta magát egy egyemeletes épületben, melyet a lakóházzal folyosó kötött össze.

Anstruther kivette villamos zseblámpáját és gondosan körülnézett. Közöséges tudományos laboratóriumban volt, melyben indukciós készülékek, csövek, retorták, mérlegek prizmatikus és optikai instrumentek és más, előtte ismeretlen komplikált konstrukciók heverték szanaszét.

Lassan járt körül és minden sarkot megvizsgált. Hol van a rádium? Sokat olvasott a dologról és tudta, hogy a rádium fénye majdnem mindenén áthatott, lecsavarta tehát lámpáját azon reményben, hogy talán valami kisugárzás nyomra vezet.

Teljes vakotsággal vette körül.

Tovább kellett tehát keresnie. Halkan kinyitotta az ajtót, előtte állott a folyosó és balra egy másik ajtó — tárva nyitva.

A bámulattól és csodálkozástól állva maradt.

Egy asztalon, a szoba közepén egy világító tömeg feküdt. A szemközti falat táncoló, világlódzó fény világította meg. A szoba sötétségbe volt burkolva, eltévelytve a derengő, foszforeszkáló masszától.

A rádium volt! Hogy hagyhatta a professzor ilyen nyíltan nyitott ajtónál heverni? Kétségtelenül itt volt a tudósok számára kiállítva, de 56000 font értékű így őrizetlenül hagyni, erre csak egy professzor lehetett képes!

De mit törje ő a fejét a tudós urak sajátos szórakozottsága felett! Anstruther könnyű szívvel lépett a szobába.

Ahogy azonban a küszöbön átlépett, az ajtó becsapódott mögötte. Az órnagy tetovázott. Furca — gondolta — nem éreztem semmi légzhatot s az ajtóhoz hozzá se nyultam.

(Folyt. köv.)

Éliás Farkas

angol és francia

női divat
szabóság

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 6, I-ső emelet

Párisi
női divat újdonságaim
megtekintése céljából
kérem szíves látogatás
Szállágyi
Ferdinand kéri

Kivágni!

Folytatás köv.



Dr. Irto Pál rendelése

„Itt dr. Irto Pál.” „Itt a Marica Városgárda színeszóna elnöke.” „Hogy?!” A híres nő. „Ugy van! A művésznő kéri a doktor urat. A nálam jön hozzá. Baj van! Egy tyukszemre reszt fel, ki ugatni, melyekben nyomult a lábába ugyanarra, hogy most vezek. Végül menyeket pedig a művésznő csak szimpedon szajult!” „Ja, így jár az, aki lakusokhoz kezd!”

Küldjezzon szorgalmasan!

„Rögtön jövek! Addig is a legközelebbi bol vagy drogueria-ból hozassa meg a következőt. Jegyezze kérem! Először is egy jó társu doboz Kukirolt vásároljon. Ez különben hogy minden házban állandóan kézzel legyen, sen, ha valaki olyan nagyvívű nő, mint a mű Kukirol lábúrdó definíció, erősíti a lábát inakát, megóvja továbbá a kellemetlen lábúrdó sebesedéstől és gyuladástól. Mit mond Ön? K lábúrdót használ a művésznő? Az ördögbe! orvos vagy én? A kromsav, melyet számos lábajra annyira magasztalnak, minden este me az izzadást, azonban kizárólag azáltal, hogy m sít a izzadott mirigyeket. Így hát eszébe a kromsav tartalmu lábúrdót venni, hanem vegye lam ajánlott világító KUKIROLT. Gondoskodjon egy csomag KUKIROL-hintőporról. A fűrdőt gye, a hintőport azonban csak reggel használja, csontsimává válik tőle a bőr és mialatt a lábúrdó baktat melegíti este, erre való tekintettel áll ellen is használják, miután ez sokszor a jégheide vezethető vissza — ugyanezt a jóleső, kellem kölcsönzi a hintőpor a lábának nappal. Lábizza kori okoz a hüleseknek is! És harmadszor! A toszabba! majd elejétessen. Melegen ajánlom a lan esteon oly kitünően bevált KUKIROL tyul tapasz. Ez fájdalom nélkül és veszélytelenül öss szemeit kiirtja. Az egész Kukirol-kúra az első három csomag KUKIROL-készítményből áll. azonban nagyon a KUKIROL névre és védjeg kaszfé lábba! Ot perc múlva különben ott Kész!”

Tudománys osztlányunk válaszbélyeg b ellenében díjtalanul ad tanácsot minden kérdés a láb ápolására és a lábák kezelésére vonatkozó kívül rendelésre bér- és portmentesen illűdi láb célszerű ápolása” című tanulságos füzetet a mánai vezérképviselet:

STEINER ANTAL Bucuresti, Strada Popa Ru KUKIROL-GYÁR: GROSS-SALZE, Magdeburg
Lerakat: C. H. Neustädter drogueria Braş Kraft & Herbert
„Amphora” S. A. Braşov
„Royal” drogueria Cluj.

* Szilágyi György meghalt. Súlyos csapás érte dr. Szilágyi Lajos magyar nemzetgyűlési képviselőt. Husz éves fia, Szilágyi György hosszas betegeskedés után husz éves korában szeptember 16-án Budapesten elhunyt. Szilágyi György reményteljes életét évek óta kísérte a halál fekete árnyéka, súlyos tüdőbajával családja főnapokig kezelte Kairóban s más gyógyhelyeken. Sem a szülői aggodalom, sem az orvostudomány nem változtathatta meg az ifjú végzetét. Szilágyi György halála általános részvétet keltett Nagyváradon is, ahol a családnak számos ismerőse és rokona lakik.

* A nagybányai kirándulók és a CFR. várótermei. Nagybányára rándult ki egy társaság s tegnap érkezett haza. A következő panasszal jöttek hozzánk: Szatmárra érkezünk éjjel 1 órakor s kértük a váróterem kinyitását. A portás kijelentette, hogy nem lehet a II. osztályú várótermet kinyitni, csak 2 órakor nyitnak. Felhivtuk a figyelmét arra, hogy mindenütt nyitva kell lenni a váróteremnek, de erre se volt hajlandó a várótermet kinyitni. Egyik utas ajánlotta, hogy adjunk 20—20 lejt a portásnak, mire az megengedte, hogy bizony kevés a fizetése és a keresete. Miután fáztunk, bementünk a szolgálattevő tisztviselőhöz, aki szintén megtagadta a váróterem kinyitását. Erre bementünk a vendéglőbe, mert erre megy az egész s ott elköltöttünk fejenként 40—60 lejt, míg a vonat megindult. A vonatban a kalauz úgy találta, hogy oldalt vagyunk dőlve, jóllehet a lábunk a földön volt. Elvette igazolványainkat s 200 lejt büntetést szabott ki, de megelégedett 25 lejjel, mert ez volt a célja. Így megy az utazás Szatmárról Nagyváradra.

* Vasárnap este sötétben volt a város egy része. Vasárnap este megint sötétben maradt Nagyvárad néhány utcája. Este 7 órakor a vonalon valahol rövidzárlat keletkezett úgy, hogy a Bulv. Reg. Ferdinándon (Rákóczi-uton) az egész Nagypiacon, a Bunyitay-ligetben, a Sztaurovsky-utcán, a Kálvária-utcán és abban az egész városrészben legnagyobb sötétség uralkodott. Természetesen, hogy a villamosművet állandóan zaklaták és a szerelők egész raja dolgozott a villanytelep gépein, meg a hálózatokon. Kilenc óra után végre újból felcsillantak a lámpák és Nagyvárad visszanyerte a régi képét.

* A bécsi futbalisták fölkeresték Orthot és ajándékokkal halmozták el. Budapestről jelentik: Az osztrák futbalisták vasárnap fölkeresték Orthot, a bécsi mérkőzésen súlyos lábtörést szenvedett kiváló magyar atléta. A bécsi játékosok betegágya elé járultak és átnyújtották Orthnak az osztrák szövetség legnagyobb kitüntetését, a művészi aranyérmet. Majd az osztrák válogatott játékosok keresték föl Orthot és az összes bécsi játékosok, különösen az amatőrök üdvözlőt hoztak. Ezüst cigarettatárcát és különböző ajándék értéktárgyat nyújtottak át.

* Ne adjon ki ezreket egyszerre, amikor minczen ruházati textilárut, kelengyerélt, szőnyeget stb. a legolcsóbb készpénzárak mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhat meg a HELLAS RT. részletárúházában (Kossuth-u. 14.) Telefon 960 sz.

* Vegye meg a Die Wienerin divatlap legújabb számát, szabásával, igen szép modellekkel a legszebb kis olcsó divatlap kapható a Hegedüs Hirilapirodában. Ára 40 lei.

Premier Ambra kölni, a kölnivizek királya.

* Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy bécsi utamról hazaérkeztem és a legújabb divatkreációval rendelkezem. A d-ler Emma.

* Flegmann Armin-cég szövet- és szőrmefelöltő ujdonságai megérkeztek. Olcsó szolid árak.

Ha egyszer használta a Premier Ambra kölnivizet, soha mást nem használ.

Saulini Liffi

női ruha varrodájában készülnek a lelegeánsabb s legújabb divat szerinti ruhák, facon 500 leitől. :: Urleányok varrásra és szabásra taníthatnak.

Oradea-Mare, Str. Pavel-utca 19.

* A Hegedüs Hirilapiroda Menetjegyiroda telefonszáma 458.

100 gram Premier Ambra kölni 20 lei.

* Legszebb és legfinomabb kivitelben női és férfi borkabátok megrendelhetők. „Chic” borkabátok Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Calea Victoria 1.

Letitia M. Stamatiad képkiállítása

A vármegyei ház nagyertermében vasárnap délelőtt nyitotta meg kiváló festőművésznő: Letitia M. Stamatiad. A művésznő Aradról jött át képeivel. Felesége az Aradon megjelenő Salonul Literar kiadó szerkesztőjének AL T. Stamatiadnak, aki a fiatal irógeneráció legismertebb tagja és nyolc kötet könyvéből negyvel irodalmi díjat nyert Bukarestben. Tehetség tekintetében semmivel sem kisebb értékű a felesége, ainek képei finomság és szín tekintetében minden dicsőretet megérdemelnek. Sok egyéni felőgás és sok-sok hangulat jellemzik a képeket, amelyek díszre válnak bármelyik szalonnak. A Püspök-túrdó idillikus részéről készített képei meglepik a szemlélőt, ugyanígy virágképei és tájképeinek meglepő ereje és színpompája. A művésznőtől elsőnek dr. Popa György kir. közjegyző és Gussi szigurancafőnök vettek egy-egy hangulatos tájképet. A kiállítás egy hétig marad nyitva. A belépés díjtalan.

* SZÍNHÁZ *

BÉRLETI FELHÍVÁS!

Mély tisztelettel jelentem Oradea-Mare város nagyrabecsült közönségének, hogy az 1925—1926. évi színiérendben 120 előadásra bérletet hirdetek, amely bérlet folyó évi október hó első napjaiban veszi kezdetét. 60 A) és 60 B) bérletes előadás lesz.

Bérleti árak a következők:

Nagy páholy 60 esti előadásra	23.000 lei.
Rendes p. 60 esti előadásra	17.000 lei.
Zsöllye 60 esti előadásra	4.500 lei.
Körszék 60 esti előadásra	3.500 lei.
Támlásszék 60 esti előadásra	2.300 lei.

A régi bérleők jogait folyó hó 26-ig, szombat déli 12 óráig tartom fenn.

Bérelni lehet Halmai Lajos titkárnál a színházi irodában a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

A bérleti összeg három részletben is fizethető.

Mély tisztelettel:

Gróf László,

A Regina Maria Városi Színház igazgatója.

Megkezdődött a színházi szezon

Gróf László újjászervezett társulata szombaton nyitotta meg az idei szezon Nagyszalonján. A társulat tudvalevőleg a hó végeig marad nyári állomáshelyen s október elsején jön be játszani Nagyváradra. A nagyszalonai előadások meglehetősen gyenge érdeklődés mellett indultak, amit azonban azzal lehet magyarázni, hogy a szezonnyitás egybeesett a zsidó ünnepekkel.

Nagy nehézséget okoz a színházi műsor kialakulásában, hogy a társulat köteve van a prózai előadásokhoz. A direktio ugyanis az operett-együttes vezetőit: egy énekesnőt, egy primadonát, egy szubrettet, egy énekes bonvivánt és egy táncoskomikust Magyarországról szerződtetett. Ezek a tagok, dacára, hogy Bukarestből a budapesti román követséghez működési engedélyket már megküldték, Magyarországon még nem tudták megszerezni beutazási engedélyüket. Készsük az igazgatóságunk sok gondot okoz s Gróf László tegnapelőtt ismét kénytelen volt érdeklődni Magyarországra utazni.

A direktor tegnap tért haza Nagyváradra s reméli, hogy pár napon belül a magyarországi beutazási problémája megoldódik s akkor a nagyváradi szezon már komplett társulattal nyithatja meg.

MOZI

— Harry Piel kalandor-filmjeinek landorabb és filmből filmet mutatnak a Dorian-filmszínházban. A „Rádium” című 7 felvonásos dráma főszerepe Kastner, Lona Schmiedt a („Fehér szág” főszereplője), Dodd Bobby a len ember” főszereplője) és a kis Herzberg („Cooperfield Dávid” a pagini” főszereplője) alakítják. Főszíne kerül egy 1 felvonásos kacagó színdarab. — Jön: „Vissza a nyomorba” szerepben Mary Kid és Reinhold S.

— Trója II-ik része ma, kedden meg az Apollóban és 3 napig megy a toll visszaadni azt a sok dicső ami a filmnek megtekintésekor a részéről elhangzott. Valószággal volt a közönség, nem tudta, mit elsősorban. A kitűnő rendezést, a szebb felvételeket, avagy a szerep között a német filmművészet legje sorakoznak fel) tökéletes játékát. A részéről, — bár a legnagyobb elvárásunk a film kiválósága iránt, — zésnek kell a pálmát adnunk. Igaz alopssággal van ez a filmkolosszus, kotva. Alapos tanulmányt követelt a film. Páris almájának meséjét, Szé elrablását, a trójai faló megre Trója borzalmasan szép pusztulását csakis a legtökéletesebb tanulmány met lelkiismeretesség és alapos csak visszaadni, ahogy ezt a filmük. A Trója azon filmek közé amely maradó sikerrel beleideg közönség emlékébe.

NYILTTÉ

Kiskoru fiamért Horváth semmiféle kezességet nem vállaltok.
Horváth

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon sok jóismerősöknek, j toknak és rokonoknak, kik szeretők jó férjem elhunyt alkalmából részve mérhetetlen bánatomban vigasztalni keztek, fogadják ezuton hálás köszönet.

Özv. Jóó Ferenc és családja.

TÖZSDE

Zürich, szeptember 21. (Nyitár) 12330, Páris 2456, Newyork 51850, P London 251125, Bukarest 249.50, Buda

Bukarest, szeptember 21. (Zár) vizák: Páris 990, London 1013, Newyork 860, Zürich 4030. Valuták: Fon frank 985, svájci 39, lira 850, dinár 206, osztrák 29 egyenegyed, magyar 605.

Zürich, szeptember 21. (Zár) 12330, Amsterdam 20820, Newyork 51850, Páris 2460, London 2511.5, Miskolc 1535, Budapest 72.5, Belgrád 92.5, rest 250, Varsó 85, Bécs 73.

Budapest, szeptember 21. A gabonatözsde zárlatai: Buza 385, rozs 20, mányárpa 280, sörárpa 360, zab 250, repce 600, korpá 178.

Budapest, szeptember 21. A értékpapírtözsde hétfői zárlatai: Ang 35, Olasz bank 1550, Borsod miskolci sodi szén 44, Fegyver 640, Cukor 19, 225, Magyar hitel 335, Kereskedelmi budapesti 143, Köszén 3005, Ganz D Guttman 490, Államvasut 390, Oszk 128, Pesti Hazai 2090, Beocsini 1150, 1075, Ganz Vil. 1270, Nasci 1905.

Olvasa el a következő jó könyveket a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárából:

Berde Mária: Haláltánc. Az élet sebzett, megfáradottjairól szól ez a regény, akik mint a beteg fa, lesorvad, szétkergetett levelei mulnak el az életből. A regény négy szereplője csak a nyugalmat áhítja az életből való kikapcsolódásért száműzöttek együvé egy svájci házba. 2374

Földi Mihály: Hamlet királykisasszony. Akiben él a mély vágy megismernie a világot és önmagát, nagy gyönyörűséggel és haszonnal olvashatja a Földi Mihály élvezetes és értékes könyvét 2078

Harsányi Zsolt: Arany holló. Az asszonyért lekötött hazugság szimbóluma az Arany holló, egy hazugságért, a melynek gyümölcse magasra lángoló, izzó, gyönyörű szerelem. 2436

Lakatos László: Nehéz idők. Egy sereg vidám karcolatot, tréfiát, jelenetet gyűjtött össze Lakatos László legújabb könyvében, hogy villámként cikázó, csapódó szatírával, s aztán szívráványosan felderítő humorával megnevettesse és elgondolkottassa olvasóit. 2173

Haufl Meséi. A nagy német meseíró a könnyű szárnyú fantázia mestere. Meséiben a vonalak szétdőlten elferdülnek, az alakok áthasonulnak, egymásba olvadnak. Haufl meséi varázslatosan hatnak reánk felnőttekre. 2345

Jack London: Eden Martin. Jack London legszebb regénye az Eden Martin. Vérell és könnyekkel megírt regény ez, regény köntösbe bújtatott való élet, az író keserves, küzdelmekkel, csalódásokkal, páratlan mámorokkal és sikerekkel átszótt izgalmas élete. 2346

CSEHOV ANTAL

A világirodalom egyik legnagyobb elbeszélője, akinek munkái nemcsak szórakoztató, olvasmányok, hanem mélyen szántó tartalmukkal az embernevelés céljait is kiváltképpen szolgálják. Legjobb művei:

Dráma a vadászon	1142
Orvos felesége	2112
Semmirekellő Halál árnyai	2008
Kisértetes éjjel	2426
Muzsikok	2682
Párbaj	2357
Fekete barát	2801

Olvashatók a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában.



KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. Saját készítményű

sérvkötők, haskötők gumiharisnya, speciális kötszerek, női és férfi övszerek.

Bródy: Rembrandt fejek 150 lei.

Módot nyugtunk, hogy lakását rendbehozza,

ha az e célra szükséges összeggel azonnal nem is rendelkezik! Hitelképes üzleteknek

előnyös részletfizetések feltételek mellett árusítunk

feltűnő olcsó gyári árakban.

Bútorcsöveket lei 90-től

Gobellinszöveket lei 145, 205, 270-tól feljebb

Butorbrocatok lei 580-tól

Caracul hencsertakaró lei 2700

Plüsch hencsertakaró prima lei 2500

Torontai hencsertakaró lei 1425-től

Futószőnyegek lei 125-től

Az összes kárpitos és díszítőanyagokban nagy raktár!

RAPID

kárpitosanyagok szaküzlete, Strada Alexandri 4.

Rimanóczy

Műbátor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujului 117. TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bervágás gatteren. Mindennemű ládát, összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

ANDRÁSSY

Oradea-Mare, Str. Vlahuța (Szent János-utca) No. 6.

Szücs

és szörme üzletében
a legújabb divatu szörmek, boák, bundák, sport-kabátok, méret után a

legolcsóbban készülnek

Galgóczi

magántanfolyam

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. III. 22

Telefon: 95-35 József.

Előkészít az összes középiskolai magánvizsgákra, érettségire stb. :: Teljes anyagi felelősség mellett.

Registru Special Registru Personal Lista de vânzare

15 Lei

Hitelcsítve 15 Lei fizetemenként
Kapható a Sonnenfeld papíráruházban

A Dréher-Haggenmacher

Nagyvárad, Forgóvár r.t.

legújabb világos sör specialitása

„Őszi Sör“

mindenütt kapható.

Aszodi

8-féle zamatu

pörkölt kávé a legjobbak

Az ünnepekre hárs- és akácméz, saját darálású porcukor és a legjobb fűszerárúk kaphatók. Friss idei mák és dió. **Aszodi Sas-palota.**

Revizori állás!

A Fekete Sas r. t. és Industria Bank r. t. érdekeltségébe tartozó nyolc vállalatnál egy állandó revizori állás szervezése határozatán el, ennek betöltésére ezennel pályázatot hirdetünk. Ajánlatok a szakképzettség, eddigi működés, személyi és családi adatok, valamint a fizetési igények megjelölésével folyó évi október hó 1-ső napjáig Dr. Adorján Emil igazgatósági elnökhöz (Nagyvárad, Sas-passage) címezve adandók be.

Az állás azonnal elfoglalható.

Fiatal! perfekt német

tisztviselő

alkalmazást nyerhet, ki a román nyelvet bírja, előnyben. Magyar és német nyelvű ajánlatok, iparvállalat feléigére a kiadói hivatalba kéretnek.

Betegeknek és üdülőknek

ősz, utószézonra legjobban ajánlható az

Elénapiensió Abbáziában

Lakás, bőséges étkezés napi 25. lea. Felvilágosítást utazásra, vízumokra vonatkozólag ad a

Hegedűs Hirlapiroda
Oradea-Mare.

Aprohirdetés egy szó ára 4 Lei. vas-tag betűvel 3 Lei. legkisebb hirdetés 10 szög 40 Lei.

Levelezés

A **Piața Reg. Maria** (Bémer téren) **KERTÉSZ** Reklam-áruházban szép divatkabát, ruhakészítmény **szövetek**, bélésláru még a legolcsóbbak.

Oly hölgyek, kik súlyt helyezni akarnak, hogy tökéletesen szép, tiszta, feltöltött legyen, használják a csodás hatású **„A S I S CRÉMET**. Kapható mindenütt. Megyei főraktár: **APOLLO** drogueria.

OKTATÁS

Regátbell román tanárnő, ki helyben állami iskolánál működik, teljes ellátásért családjának gyermekek tanítását vállalja. Megkereséseket a kiadóba „Tanárnő” jellegre. 3482

LAKÁS

4000 Lei adok annak, aki egyszoba konyhás lakósmat nagyobbra központban elcserezné. Cim a kiadóban. 3478

Szoba, konyha, speiz léveléssel átadó. Str. Calea Victoriei (Koloszvári-u.) 76. szám. 3476

Butorozott különbejáratu szobákat, átadó lakásokat, üzlethelyiségeket, raktárhelyiségeket, egyszóval bármit azonnal közvetít Irod. Str. Ep. Pável-utca 5. 3487

ELLÁTÁS

Intelligens izr. család elfogad egy középkorú fiút méréskelt áron, hogy szint iskolás kis fiának társasága legyen. Cim a kiadóban. 3441

Alkalmazás

Vidéki minden leányt, ki főzni tud, jó bizonyítvánnyal keresek jövő hó 15-ére. Ertekezhetni **Bíró Márk** igazgatónál, Manasteri (Zárda)-utca 1. L. em. 3440

Minden főzőnő kis családnak felvétetik. **Carmen** hölgyfodrászat **Piața Unirii** (Szent László-tér) 5. 3479

Keresek egy szépen gobelinező leányt. Cim a kiadóban. 3481

Egy németül beszélő szakácsnő azonnal belépésre felvétetik **Margitai** uradalomban. Bővebbet a **Móki** apátság igazgatóságánál, **Margitta**. 3483

Keresek október 1-ére tisztességes, szolid, perfect főzőnőt és perfect szobaleányt, jelentkezni lehet 3-4-ig **Parcul Traian** (Széchenyi-tér) 1., L. em. **Plesz Géza**né. 3485

Perfect szobainas állást keres vagy irodaszolgának jó bizonyítvánnyal azonnali belépésre. Cim **Hegedüs** Hirlapirodában. 3480

"OXIDOL"

Prof. Dr. BABEȘ
PREZERVATIV

Antiszeptikus női betegségek ellen. Nélkülözhetetlen intim női táoletteknél. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főlerakat: **SOC. „OMNIA” BUCUREȘTI**

Molnár segédek keresünk. **Gazdák** **Malma**, **Salonta-Mare**. 3488H

Tanulót, lehetőleg leánykát, teljes ellátással, esetleg zongora oktatással válnak. Cim **Hegedüs Hirlap** irodában. 3489

Kereskedelmi akadémiát végzett egyén nagyobb kereskedelmi és irodai gyakorlatl, készpénz óvadékkal megfelelő állást keres. Cim kiadóban. 3493

Junges **Fraulein** erteilt Nachmittags kleineren Kindern deutsche Spielstunden. Adressen unter „Deutsch” Redaction. 3495

Adás-Vétei

Legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség lelépés nélkül jutányosan kiadó. Ugyanott több butoradab eladó. Str. Baros-utca 1. **Berkovits**. 3436

Eladó 42 cat. holdas birtok, 4 hold szőlő, 7 szobás lakás, fürdő, csefédlakás, 4 kút, 2 magtár, istálló 20 jószág. Gyönyörű gyümölcsös 2.000.000. Leu. Háza 8.000.000-ig. **Toma József**nénél 9-12-ig, 3-6-ig. Str. Tacke **Ionescu** (Körözs-u.) 21. 3412

Szilvát lekvárnak megrendelésre házhoz szállítok: **Kaczián** szőlőbirtokos, Str. Giorogariu (Uri-utca) 15. 3480

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZAY-nál
Alexandri (Teleky)-u. 9.
Jutányos árak. Precíz munka

MEINL pörkölt-kávé naponta friss érkezik a **WURST-céghez**
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Géphimzési, tamburirozási
elsőrendű bécsi munkaerővel jutányosan vállalkunk.

HORVATNÉ ÉS FENYVESNÉ
kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Szinház-u.) 4.

Eladó: Ujvárosban jó magánház 260.000; Strada Oltenia (Csengeri-u.) mellett kétszobás modern magánház 200.000; háromlakásos jókarban 190 ezer; Üzletház 300.000; Templom-téa mellett magánház 270.000; központban négy parkettes szobás magánház 520.000; központban hatlakásos bérpalota; mindenütt átadó szép lakásokkal. Háza, telkek, szőlők, földbirtokok

Csapó, Str. Szitaroveszky 7.

Gyümölcsfák,
gyümölcsfaanyagok, rózsák, díszfák, szőlőtőzvények és alanyvesszőkről szőlőárjegyzékünk a napokban jelenik meg és díjtalanul áll az érdeklődők rendelkezésére.

AMBROSI FISCHER & Co.
Felszólítás és szőlővesszőtelepek
AIUD-NAGYENYED

Pékesség kiadó haszonbérbe, rögtön átvehető. Megtudható Str. Baros-utca 7., korcsmában. 3484

Éjőlibatoll fosztott, használatlan, eladó. Cim a kiadóban. 3491H

Hegyközségmentimrén bolgár kertészre alkalmas 4 kat. hold l. oszt. iszapföld, patak mentén, eladó. Erdeklődhetni **Hegyközségmentimrén** 131. házszám alatt lakó **F. Kiss Imrénél**. 3492

Modern négy lakásos (husz helyiséggel) ház központban félmillióért két évi törlesztésre eladó. Várady, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 34. Telefon 803. 3494

Egy tölgyfaháló szobabutor topolya betétes, olcsón eladó. Str. Cuză Voda (Szacsavay-utca) 13. Bóné. 3496I

Eladó Str. Sim. Bărnuțiu (Damjanich-utca) 12. számú ház. Nagyszerűen külön házza választható fele része. Egy három és egy két szobás lakással, nagy kerttel. Ertekezhetni a tulajdonosnál Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-utca) 63.

Házak eladók. Házeladás megbízásokat vállalkunk. **Kölcsonóket** megszerzünk. Magánpenzeket jutalékkal kihelyezünk. Adásvételei **R. Parcul Traian** 12. Ertesítés délután. 40

Eladó: 6-os S magánjáró csés felszereléssel, egy Monitor her Cim: Darók Ad Mare.

Zsidó lyceumi eladók, főleg lyosok Str. Mária utca) 1., emelet.

Külön

Pénzkölcsön b... és összeg... milyen biztosító vező feltételek... kor kapható Ir. Ep. Pável-utca

Harisnyát feje... kötik szépen A. Treb. Laurec-utca) 2. sar

Román- Magyar- Ghetie szót

a Hegedüs lapirod

Veszünk bi... szöveg... teljes lak- és idezéseket, Werszát, zongorát, porcellánokat, stb. — Meghív megü

Frenke butor, szöveg kereskedők, Str. rai Mosoiu, (Mihály-utca)

RECHÉ tudja már, Fannoni **VIZUM** DEUT a tut. Utleveleket

Tungsram csatlakozók, 5 motor, villámcsikkek legolcsóbb szerezni **Stern Villám** Strada Vlahuț Telefon

Buto gyári áron a legfinomabb olcsó **Steiner butor** Avr. jancu (volt Faragó

Cipesz-mű Str. I. C. Brătianu 32. megnyit **Mérték** után rendű cipőket Javítások gyors **Szupper** r

ZONGORA fémszerkezetű, fekete, rövid kereszthúros új „Pártári” udv. szállító, 55 ezer Leiért **sürgősen eladó.**
STERNBERG I. Bulev. Reg. Ferd. 14. — Telefon 4-14.

Fordson
THE UNIVERSAL TRACTOR
FORDSON-TRAKTOROKAT eredeti amerikai kettős, három vagy négyes elével párosítva raktárunkból azonnal szállítunk. Kedvező fizetési feltételeket nyújtunk.
Economia Kereskedelmi és Ipari Rézervénylátsaság **Oradea-Mare** **Naja Mih. Viteazul 1.** Telefon: 8.58

Armatost Sonnenfeld Adoli R.-I. környörgésén.